

MAITOKOLMIO

Luonnollisen läheltä

VUOSIKERTOMUS 2019

MAITOKOLMIO

OSUUSKUNTA MAITOKOLMIO
VUOSIKERTOMUS 2019
54. (114.) toimintavuosi

Sisällysluettelo

Toimitusjohtajan katsaus	3
Hallinto	4
Maitokolmion hallintoneuvosto	5
Vakuutukset.....	5
Keräily- ja jakelukuljetukset.....	5
Maidon vastaanotto tuottajilta	7
Maidon kokonaisvastaanotto	8
Maidon tilityspäätökset	9
Maitotilasto tuotantoluokittain.....	9
Tuottajilta vastaanotetun maidon jakautuminen.....	10
Tuottaja- ja maitomäärän kehitys.....	10
Alkutuotanto ja neuvonta	11
Maidon laatukilpailu	12
Walther Ehrström -säätiön mitalit.....	13
Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2019.....	14
Liikevaihdon jakauma 2019	15
Tuloslaskelma tilikaudelta 1.1.–31.12.2019.....	17
Tase 31.12.2019.....	18
Tilinpäätöksen liitetiedot	20
Rahoituslaskelma.....	22
Tilintarkastuskertomus	23
Hallintoneuvoston lausunto.....	24
Tilinpäätöksen tunnuslukuja	24
Vuosi 2019 lyhyesti numeroina	25
Pitkäaikaista tietoa osuuskunnan toiminnasta	25
Henkilöstöinfo.....	26
Henkilökunnan palvelusvuosimuistamiset	26
Henkilökunta.....	27

Toimitusjohtajan katsaus

Yleinen talouden kehitys vuoden 2019 aikana jatkui positiivisena. Loppuvuodesta kuitenkin voitiin havaita merkkejä talouden hiipumisesta maailmalla. Työllisyyden parantuminen ja käytettävissä olevien tulojen positiivinen kehitys auttoivat yrityksiä ja kuluttajia myönteisessä kehityksessä viime vuoden aikana.

Tätä kirjoittaessani tilanne on kuitenkin toisin. Elämme täysin poikkeuksellista aikaa. Talous on syöksykierteessä, pörssikurssit laskeneet, lomautusilmoitusten määrä räjähtänyt. Maailman laajuinen koronaepidemia on aiheuttanut ennennäkemättömiä toimenpiteitä kansalaisten arjessa. Rajoituksia on tullut mm. ihmisten liikkumiseen, kokoontumiseen, työntekoon ja palveluihin. Tilanteen uskotaan jatkuvan vähintäänkin kuukausia. Joitakin uusia toimintamalleja saattaa jäädä tulevaisuudessa jopa pysyviksi.

Maitokolmion vuosi 2019 oli kasvun ja kehityksen vuosi. Maidon vastaanotto omistajilta kehittyi myönteisesti. Tiloilla tehtiin tuotannon kehitystoimia ja vuoden aikana saatiin muutama tuottajasiirtymä muilta meijereiltä. Maitoa jalostettiin erilaisiksi meijerituotteiksi yli 60 milj. kg. Lisääntyneen toiminnan myötä myös liikevaihto kasvoi uuteen ennätykseen – yli 54 miljoonan euron.

Markkinatilanne suomalaisessa maitomarkkinassa säilyi totutun kireänä. Osa tuotannosta myytiin Suomen rajojen ulkopuolelle erilaisina maitojalosteina.

Tuotekehityksen merkitys korostuu vuosi vuodelta. Uusia tai muunneltuja tuotteita täytyy olla tarjolla kaupan valikoimiin jatkuvasti.

Vuoden aikana saatiin päätökseen myös lähes kymmenen vuotta kestänyt ”case saalistushinnoittelu”. Ratkaisun myötä Valio määrättiin maksamaan vahingonkorvauksia ja korkoja mm. Maitokolmiolle eri oikeusasteissa todetusta saalistushinnoittelusta.

Vuoden 2019 tilinpäätös tehtiin terveelle pohjalle. Tilinpäätöksessä on huomioitu niin omistajat kuin yrityksen taloudellinen asema. Tältä vahvalta pohjalta on hyvä jatkaa tulevaisuuden haasteisiin.

Ennätyksellisen vuoden toiminnasta kuuluu kiitos verkostolle, joka on mahdollistanut tavoitteiden saavuttamisen.

Kiitos kuuluu laatumaitoa vastuullisesti tuottaville tuottajille, joustavalle ja ahkeralle henkilökunnalle, palveluja ja materiaaleja toimittaville yhteistyökumppaneille sekä ennen kaikkea uskollisille kuluttajille, joiden ruokapöydistä ja eväskasseista löytyy Maitokolmion maitotuotteita.

Juha Murto-Koivisto
toimitusjohtaja

OSUUSKUNTAKOKOUS

Osuuskunnan varsinainen kokous pidettiin Sievin kunnantalolla 18.4.2019. Kokoukseen osallistui 18 osuuskunnan jäsentä ja kokouksen pöytäkirjaan merkittiin käsitellyistä asioista 14 pykälää.

Osuuskuntakokouksen puheenjohtajana toimi Mika Kokkonen Kannuksesta.

Kokous hyväksyi v. 2018 toimintakertomuksen ja tilit sekä myönsi asianomaisille vastuuvapauden tilivuodelta 2018. Ylijäämästä päätettiin maksaa korkoa osuusmaksulle 4 %.

Osuuskuntakokous vahvisti hallintoneuvoston jäsenmääräksi 25.

HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2019 yhteensä 3 kertaa.

HALLITUS

		Alkaen	Eroavuorossa
Matti Luikku, pj.	Lohtaja	1995	2021
Ahola Sampo	Toholampi	17.11.2015	2020
Valto Petäjistä	Sievi	18.11.2008	2021
Erkki Pajukoski, vpj	Sievi	2003	2020
Simo Suomala	Toholampi	30.9.2009	2021
Sami Toikkanen	Lestijärvi	2007	2022
Juha Murto-Koivisto, toim.joht.		2002	

Hallitus kokoontui vuonna 2019 yhteensä 14 kertaa.

Hallintoneuvoston puheenjohtajat ovat osallistuneet hallituksen kokouksiin.

JOHTORYHMÄ

Juha Murto-Koivisto toim.joht., puh.joht.
Petteri Pinola tuotantopäällikkö
Jouni Tiainen myyntipäällikkö

PÄÄLLIKKÖRYHMÄ

Johtoryhmän lisäksi:

Asta Siermala laatupäällikkö
Hannele Pokela tuotantoneuvoja
Eija Kakkuri tuotannon työnjohtaja
Marko Hotakainen projektipäällikkö
Anselmi Kinnunen kunnossapitopäällikkö
Vesa Ylitalo logistiikkapäällikkö

Johtoryhmä on kokoontunut säännöllisesti ja laaditut pöytäkirjat on jaettu hallituksen jäsenille ja hallintoneuvoston puheenjohtajille tiedoksi.

TILINTARKASTAJAT JA TARKASTUSVALIOKUNTA

Tilintarkastaja:

Ari-Pekka Poikonen, HT

Tarkastusvaliokunta:

Alkaen Eroavuorossa

Osuuskuntakokouksen valitsemat jäsenet:

Sanna Kiviniemi Kokkola 25.4.2017 2020
Jussi Viitasalo Sievi 20.4.2009 2021

Hallintoneuvoston valitsemat jäsenet:

Mika Brandt Toholampi 1.1.2015 2020
Ulla Potila Toholampi 29.3.2010 2021

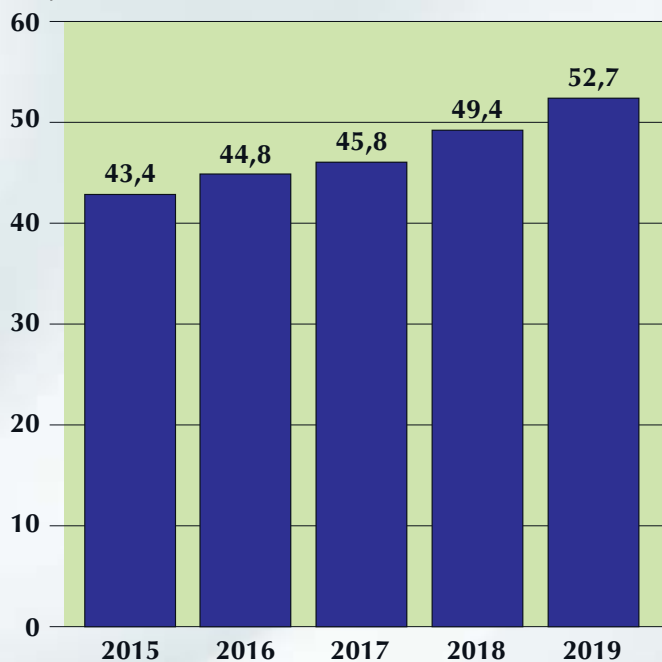
Maatalousyrittäjä Arto Rantakangas aamuisella laidunkierroksella.

Maitokolmion Hallintoneuvosto

		Alkaen Erovuorossa	
Annala Jani	Toholampi	27.4.2010	2022
Lintilä Pasi, vpj	Toholampi	22.4.2013	2022
Luoma Tuija	Toholampi	27.4.2010	2022
Pönttiö Tuula	Toholampi	27.4.2010	2022
Tuikka Petri	Lestijärvi	20.4.2009	2022
Jakola Erkki	Sievi	3.5.2006	2022
Kivijakola Jari	Sievi	25.4.2012	2022
Niskanen Jarkko	Sievi	27.4.2010	2022
Yli-Tokola Vesa	Kannus	26.4.2007	2022
Brandt Mika	Toholampi	26.4.2005	2020
Haapaniemi Tuomo, pj	Toholampi	1.1.2000	2020
Olkkola Mika	Toholampi	26.4.2005	2020
Vehkala Riitta	Toholampi	1.1.2003	2020
Kiiskilä Ville	Lestijärvi	27.4.2010	2020
Haikola Vesa	Sievi	20.4.2011	2020
Huhtala Ilpo	Sievi	1.1.2000	2020
Rekilä Anne	Kannus	26.4.2005	2020
Rautiainen Piia-Maria	Toholampi	26.4.2016	2021
Rantakangas Arto	Toholampi	27.4.2010	2021
Potila Ulla	Toholampi	3.5.2006	2021
Lehtiaho Simo	Toholampi	18.4.2019	2021
Jussila Kalle	Lestijärvi	24.4.2018	2021
Sorvari Sampo	Kalajoki	29.4.2015	2021
Hoffrén Pentti	Sievi	1.1.2002	2021
Huhtala Juha	Haapajärvi	29.4.2015	2021

TUOTTAJILTA VASTAANOTETUN MAITOMÄÄRÄN KEHITYS

MILJ. L

Vakuutukset

Kiinteä omaisuus, koneet ja kalusto	OP Pohjola
Henkilökunnan ja hallintohenkilöiden tapaturmavakuutus	OP Pohjola
TyEL-vakuutus	Työeläkeyhtiö Elo
Salmonellavakuutus	OP Pohjola

Keräily- ja jakelukuljetukset v. 2019

Maidon keräily:

Raimo Ylitalo Oy	2 keräilyautoa + vara-auto
------------------	-------------------------------

Maidon jakelu:

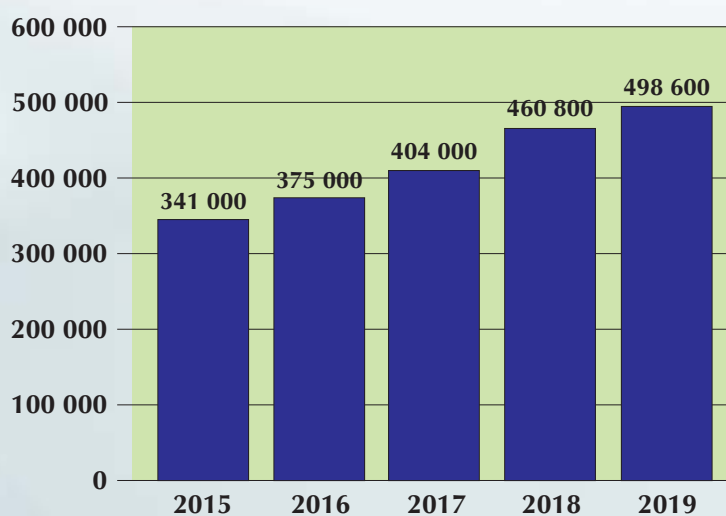
Kuljetus Baana Oy	3 täysperävaunullista jakeluautoa 1 pakettiauto
Kuljetusliike M&P Remesaho ay	1 täysperävaunullinen jakeluauto
R. Mäkelä Oy	5 täysperävaunullista yhdistelmää

MAIDONTUOTTAJAMÄÄRÄ VUODEN LOPUSSA

TILAKOHTAISEN MAITOMÄÄRÄN KEHITYS

TUOTTEIDEN VALMISTUS / MYYNTI 2010-2019

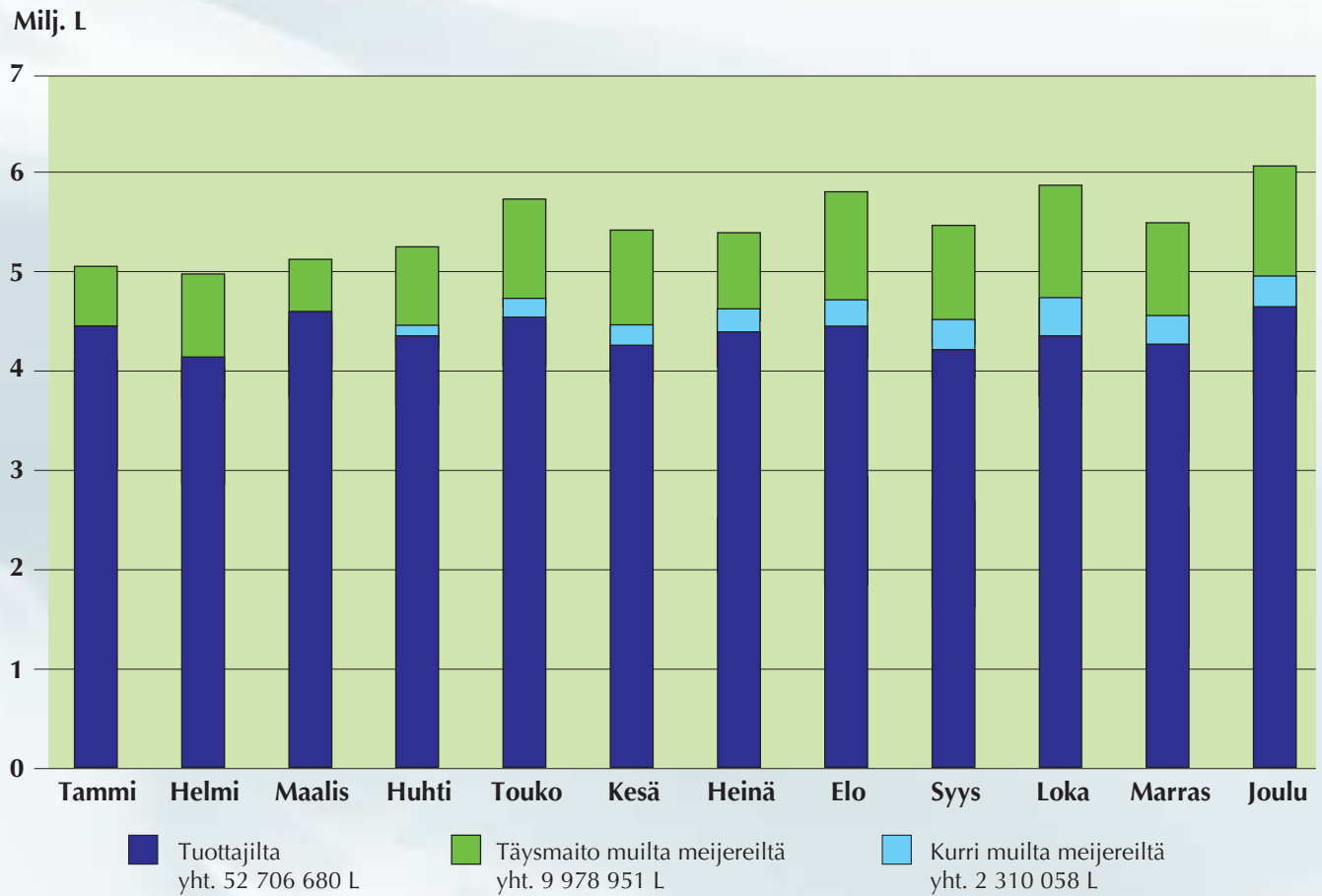
Maidon vastaanotto tuottajilta kuukausittain

	Maitoa l	Muutos l	Muutos-%	% vuosi maidosta	Keski- rasva %	Keski- valk. %	Tuottajia kpl
Tammikuu	4 483 985	470 586	11,7	8,5	4,39	3,63	109
Helmikuu	4 108 486	386 110	10,4	7,8	4,38	3,61	109
Maaliskuu	4 584 614	436 704	10,5	8,7	4,38	3,59	108
Huhtikuu	4 402 917	351 973	8,7	8,4	4,38	3,59	108
Toukokuu	4 532 712	317 595	7,5	8,6	4,35	3,54	108
Kesäkuu	4 260 610	154 630	3,8	8,1	4,31	3,51	109
Heinäkuu	4 392 753	180 374	4,3	8,3	4,30	3,49	107
Elokuu	4 464 041	273 392	6,5	8,5	4,28	3,49	107
Syyskuu	4 257 020	189 546	4,7	8,1	4,32	3,54	107
Lokakuu	4 357 700	227 604	5,5	8,3	4,44	3,62	107
Marraskuu	4 288 110	148 714	3,6	8,1	4,50	3,66	106
Joulukuu	4 573 732	126 791	2,9	8,7	4,46	3,63	105
Yhteensä	52 706 680	3 264 019	6,6	100,0	4,37	3,57	Keskim. 108
(v. 2018	49 442 661	3 605 336	7,9	100,00	4,32	3,52	109)

Maidon vastaanotto tuottajilta kunnittain

	Maitoa l	Muutos-%	Osuus %	Tuottajia keskim.	Maitoa l/ tuottaja	Maitoa l/ tuottaja/pv
Toholampi	18 683 658	-5,3	35,4	45	415 192	1138
Lestijärvi	5 723 802	0,0	10,9	15	381 587	1045
Sievi, Kalajoki, Nivala, Haapajärvi, Kärämäki	17 974 772	14,1	34,1	32	561 712	1539
Kannus, Kokkola	10 324 448	25,3	19,6	16	645 278	1768
Yhteensä	52 706 680	6,6	100,0	108	488 025	1337
(v. 2018	49 442 661	7,9	100,0	109	453 602	1243)

Maidon kokonaisvastaanotto 2019

Tiina ja Ilpo Wennströmin maatilalle Toholammin Härkänevalle valmistui keväällä 2019 biokaasulaitos tuottamaan sähköä ja lämpöä karjan lannasta ja kuivista syöteistä.

Maidon tilitysperusteet

Tuottajamaidon tilityshinta vuonna 2019 koostui seuraavista tekijöistä:

1. PERUSOSA

3,50 snt/l.

2. VALKUAISOSA

0,65 snt / valkuaiskymmenys

Hinnoittelun valkuais-% on kahden viimeisen kuukauden koetulosten aritmeettinen keskiarvo.

3. RASVAOSA

0,24 snt / rasvakymmenys

Hinnoittelun rasva-% on kahden viimeisen kuukauden koetulosten aritmeettinen keskiarvo.

4. LAATUOSA

Laatuosaan vaikuttavat bakteri- ja solukoetulokset.

Tilityskauden hintaluokka määräytyy huonoimman koetyypin mukaan.

Laatukokeiden luokittelu:

Bakteerikokeiden pesäkemäärä (kahden viimeisen kk:n koetulosten geom.ka)

E	alle 50 000 kpl/ml
1	50 000–100 000
2	yli 100 000

Solumäärä (kolmen viimeisen kk:n koetulosten geom. ka)

E	alle 250 000 kpl/ml
1	250 000–400 000
2	yli 400 000

Laatuosan hintavaikutus:

E lk:	+ 2,8 snt/L
1 lk	perushinta
2 lk	- 20,0 snt/L

5. MAIDON TUOTANTOTUKI

Tukialue	1.1. - 31.3. ja	1.4. - 31.12.2019
C2	8,5	8,0 snt/l

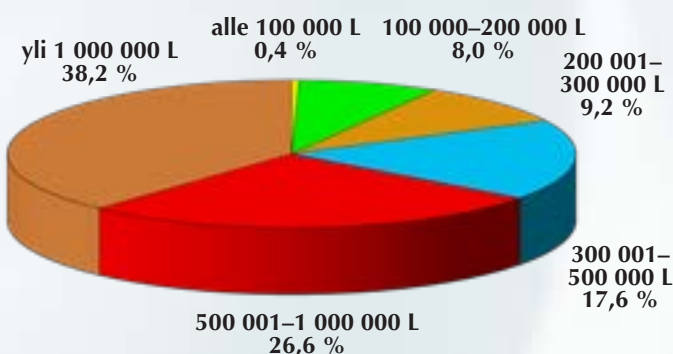
6. MUUT KRITTEERIT

- ei vesilisäystä
- ei antibiootteja

7. JALOSTUKSEEN KELPAAMATON MAITO

- bakteerien pesäkemäärä yli 100.000 kpl / ml geom. keskiarvon mukaan
- solupitoisuus yli 400.000 kpl / ml geom. keskiarvon mukaan

Vastaanotetun maidon jakautuminen tuotantoluokkiin

Tuottajilta vastaanotetun maidon jakautuminen

VASTAANOTETUN MAIDON JAKAUTUMINEN TILITYSLUOKKIIN

	2019	2018	2017	
E-lk	98,0	97,6	98,6	%
1. lk	1,9	2,4	1,4	
2. lk	0,1	0	0	

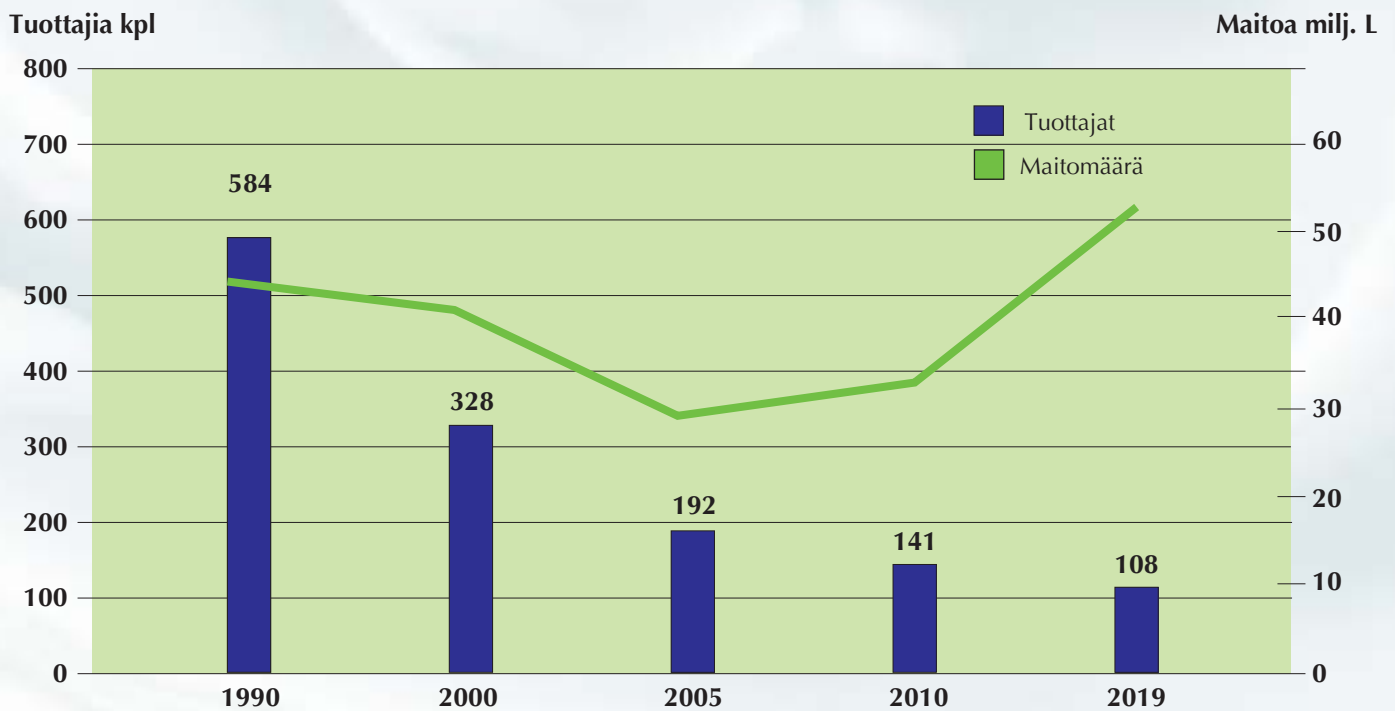
MAIDON JAKAUTUMINEN BAKTEERILUOKKIIN

	2019	2018	2017	
E-lk	99,9	99,8	99,9	%
1. lk	0,1	0,2	0,1	
2. lk	0,0	0,0	0,0	

MAIDON JAKAUTUMINEN SOLULUOKKIIN

	2019	2018	2017	
E-lk	98,1	97,8	98,6	%
1. lk	1,8	2,2	1,4	
2. lk	0,1	0,0	0,0	

Tuottaja- ja maitomäärän kehitys

Alkutuotanto ja neuvonta

ANTIBIOOTTIMÄÄRITYKSET JA UTARETERVEYSTUTKIMUKSET

Maitokolmiolla tehtävät antibioottimääritykset, testiampullit ja Satamaidossa tehtävät ylimääräiset solukokeet ovat tuottajille maksuttomia.

Utareterveysnäytteet tutkitaan Movetilla Kuopiossa. Tutkiminen on mahdollista myös Seilabin Haapaveden toimipisteessä.

AMMATTILEHDET

Maitokolmio on tilannut tuottajilleen Maaseudun Tulevaisuuden hinnalla myös Pellervon paketin, joka sisältää Kodin ja Maatilan Pellervot sekä Pellervon Ison Kalenterin.

Maatilan Pellervo on tilattu tuottajille, jotka eivät ole halunneet em. lehtipakettia.

HIEHOJEN JA LEHMIEN OSTORAHOITUS

Meijeri myöntää rahoitusta lehmien ja hiehojen hankintaan.

TUOTOSSEURANTA

Maitokolmio tukee lehmien tuotosseurantaa maksamalla näytteiden analysoinnin. Tuottajat voivat ottaa näytteet 2., 4., 6. tai 8 viikon välein ja näin seurata esim. lehmien utareterveyttä.

TUOTANTONEUVOJAN PALVELUT KÄYTETTÄVISSÄ

Epäkuranttien maitojen korvaaminen:

- mikäli tilalla tapahtuu maitovahinko (esim. antibiootia, pesuainevevettä maidon sekaan), jonka takia maito on meijeriin kelpaamatonta, korvaa Maitokolmio puolet "hukkaan" menevän maidon raha-arvosta

NAVETANSUUNNITTELUAVUSTUS

Maitokolmio maksoi v. 2019 navetansuunnitteluavustusta 25 e / lypsylehmän parsipaikka.

Tuki maksetaan tiloille, jotka laajentavat navettaa. Avustuksen edellytyksenä on, että

- navetan suunnittelija on vähintään AMK-/opistotason koulutuksen omaava alan ammattilainen
- navettaan rakennetaan uusia, lainmukaiset mitat täyttäviä, lypsylehmille tarkoitettuja parsia.

Tuki maksetaan, kun parret ovat laskettavissa uudesta tai peruskorjattusta navetasta

REHUANALYYSIT

Maitokolmio on maksanut kaikki tuottajien säilörehu-, heinä- ja viljanäytteiden tutkimukset lukuunottamatta kiennäismäärityksiä.

SORKKAHOITO

Meijerin alueella toimii useita ammattitaitoisia sorkkahoitajia. Maitokolmio maksaa sorkkahoidosta aiheutuneet matkakulut.

TILASÄILIÖHUOLTO JA -RAHOITUS

Tilasäiliöhuolto on ostettu Kylmäkäppi Oy:ltä. Kolmen vuoden välein tehtävä ennakkohuolto on tiloille ilmainen, ainoastaan käytetyt varaosat laskutetaan. Maitokolmio maksaa myös korjauskäyntien kilometrikorvaukset, tilat maksavat työn ja varaosat.

Maitokolmion tuottajien käytössä on Kylmäkäppi Oy:n helpdesk 24/7 -palvelu.

Tilasäiliö-, lypsykone- ja tilasäiliöpesurien hankintoja Maitokolmio tukee myöntämällä ko. tarkoituksiin rahoitusta.

UREA-, TIINEYS-JA PROGESTERONIMÄÄRITYKSET

Tuottajamaidosta määritetään urea kaksi kertaa kuukaudessa. Lisäksi tuottajilla on mahdollisuus teettää ureamääritys tankkimaidosta ruokinnan seuraamiseksi. Progesteroninäytteitä tutkitaan Movetilla Kuopiossa ja tiineystestejä Satamaidossa tilan omalla kustannuksella.

Tiloille jaetaan navettapäivärit kerran vuodessa helpottamaan kiimaseurantaa.

SALMONELLAVAKUUTUS

Maitokolmio on ottanut tuottajille salmonellavakuutukset.

Toimitusjohtaja Juha Murto-Koivisto vieraili Hietala Jari ja Juha Mty:n navetta-avajaisissa 8.11.2019.

Maidon laatukilpailu 2019

LAATUKILPAILUN SÄÄNNÖT:

- maidon laatu E-luokkaa koko vuoden
- maidossa ei todettu antibioottia eikä vesilisäystä
- ei haju- eikä makuvirheitä
- tila lähettänyt maitoa meijeriin ainakin 11 kuukautena

35-VUOTISPALKINTO

Ojala Tomi
Ihme Päivi ja Olli

(2 KPL)

Sievi

10-VUOTISPALKINTO

Maitokangas Ay
Kero Sari ja Ahti

(2 KPL)

Sievi
Kokkola

25-VUOTISPALKINTO

Tuikka Arja ja Jukka
Kiviniemi Sanna

(2 KPL)

Lestijärvi
Kokkola

5-VUOTISPALKINTO

Rautiainen Piia-Maria & Jarkko
Wennström Tiina ja Ilpo
Haapaniemi Tuomo
Luikun Mty
Holmström Mirikka ja Mikko

(5 KPL)

Toholampi

20-VUOTISPALKINTO

Olkkola Kari, Asta ja Timo Mty
Mty Nevala & Untinen

(2 KPL)

Toholampi
Lestijärvi

Kokkola

Haapajärvi

VUOSIPALKINTO

(87 KPL)

15-VUOTISPALKINTO

Mty Viitasalo

(1 KPL)

Sievi

Osuuskuntakokouksessa 18.4.2019 palkittuja tuottajia:

Mika Kokkonen, Tapani Korkeakangas, Launo ja Elli Erkkilä, Mika ja Päivi Olkkola.

Vuonna 2019 jaetut Walther Ehrström -säätiön mitalit

Kultainen 25-vuotismitali (1994–2018)

Ala-Sorvari Oy, Kalajoki
Tolonen Maija ja Matti, Kalajoki

Pronssinen 10-vuotismitali (v. 2009–2018)

Brandt Markku ja Mika Mty, Toholampi
Brandt Roni, Lestijärvi
Ay Maitokannus, Kannus

Hopeinen 20-vuotismitali (v. 1999–2018)

Vehkala Riitta ja Antti, Toholampi
Latomaa Satu ja Keijo, Toholampi
Korkeakangas Anna-Maija ja Tapani, Sievi
Erkkilä Elli ja Launo, Sievi

Walther Ehrströmin säätiön kultamitalijuhla pidettiin 19.3.2019 Helsingin yliopistolla.
Kuvassa toimitusjohtaja Juha Murto-Koivistolla Ala-Sorvari Oy:n kunniakirja ja Maija ja Matti Tolosella omansa.

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2019

YLEISTÄ

Vuodelle asetetut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet saavutettiin kohtuullisesti. Maidon vastaanotto osuuskunnan omistajatiloilta kehittyi vuoden aikana positiivisesti, kun taas yleinen kehitys koko maassa oli lievästi negatiivista. Tuotantovolyymit ja liikevaihto kasvoivat vuoden aikana kohtuullisesti.

Maitokolmion liikevaihto oli kertomuskaudella 54,1 milj. € (ed. v. 49,9 milj. €), jossa oli kasvua 8,4 % edelliseen vuoteen. Liikevaihdon kasvu perustui volyymien kasvuun sekä jalostusasteen nousuun joissakin tuoteryhmissä.

Tuotannon volyymien kasvaessa toiminnan tehokkuus parani. Asiakkuuksissa ja tuotevalikoimissa tapahtui vuoden aikana normaalia muutosta.

Voin valmistus laski myös kokonaistuotannon laskiessa. Voita myytiin kotimaan asiakkaiden lisäksi ulkomaille. Voin vientimäärä laski edellisen vuoden tasosta, kotimaan kaupan vahvistuessa. Kauppojen PL-tuotemerkkien asema vahvistui edelleen tarkastelujaksolla.

Maitokolmion tuotteet on markkinoitu koti- ja ulkomaisille asiakkaille oman myyntiorganisaation toimesta. Asiakkaina on ollut itsenäisiä kaupan alan toimijoita, kaupan keskusliikkeitä, ammattikeittäjiä sekä muuta elintarviketeollisuutta. Jakelu asiakkaille on järjestetty suurelta osin kaupan keskusliikkeiden logistiikan avulla. Osa tuotannosta on markkinoitu osakkuusyrityksen, Suomen Maitolaituri Oy:n kautta.

Maitoa vastaanotettiin omilta tuottajilta 52,7 milj. litraa, jossa oli lisäystä edelliseen vuoteen 6,6 %. Muilta meijereiltä ostettiin vuoden aikana maitoraaka-ainetta 12,4 milj. litraa. Kokonaisynti oli 59,1 milj. kg, jossa oli lisäystä edelliseen vuoteen 14,2 %. Raaka-aineesta jalostettiin edellisten vuosien tapaan Toholammin ja Sievin meijereillä nestemäisiä maitotuotteita, ravintorasvoja, viilejä ja rahkatuotteita sekä proteiinivanukkaita.

Vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta, tuottajille voitiin maksaa tilityshintana 2,7 % korkeampaa litrahintaa. Tilikauden ylijäämäksi jäi 3,7 milj. € (ed. v. 129 t €). Poikkeuksellisen korkea tulos perustuu vahingonkorvauksiin, jotka Helsingin käräjäoikeus määräsi Valion maksettavaksi kesäkuussa Maitokolmiolle lähes kymmenen vuoden takaisesta saalistushinnoittelutapauksesta.

INVESTOINNIT JA RAHOITUS

Investointien osalta vuosi oli välivuosi. Käyttöomaisuusinvestoinnit vuonna 2019 olivat 484 t. € (1,9 milj. €). Merkittävimmät investoinnit kohdistuivat lavapakkauksen kehittämiseen Sievissä, sekä raakamaitovarastojen uudis-

tamiseen Toholammilla.

Suunnitelman mukainen poisto oli 1207 t € (1206 t €). Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 6 034 t € (572 t €). Quick ratio v. 2019 oli 1,24 (0,64) ja current ratio 1,48 (0,94). Omavaraisuus parani merkittävästi edellisen vuoden tasosta 49,7 % (42,2).

TUTKIMUS- JA TUOTEKEHITYSTOIMINTA

Tuotekehitystoimintaa on tehty aikaisempien vuosien tapaan, sekä yrityksen oman henkilökunnan, että ulkopuolisen kehitysyrityksen yhteistyönä. Tuotekehitykselle asetetaan vuosittaiset tavoitteet uusien tuotteiden sekä nykyisten tuotteiden kehittämiseksi.

YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Vastuu ympäristöstä korostuu toiminnassamme. Käytetyt tuotantohyödykkeet ovat jatkuvassa seurannassa. Energia, vesi ja jätevesimäärät pyritään optimoimaan. Kotimaisuus, uusiutuvuus ja puhtaus ovat tekijöitä, joiden painoarvo on kasvanut hyödykkeiden hankintapäätöksiä tehtäessä. Pakkausmateriaalien valinnassa pyritään huomioimaan myös ympäristöön kohdistuvat rasitteet. Materiaalit ovat kierrätettäviä. Prosesseissa syntynyt jäte kierrätetään tai hävitetään rasittamalla ympäristöä mahdollisimman vähän.

Keräily- ja jakelureittien optimointi on jatkuvaa työtä. Tuotteet pyritään toimittamaan täysissä kuormissa kaupan keskus- tai alueterminaalien kautta.

JÄSENET JA OSUUSPÄÄOMAT

Jäseniä osuuskunnassa oli vuoden lopussa 115 kpl (117). Uusia jäseniä osuuskuntaan liittyi 1 kpl ja erosi 3 kpl. Jäsenillä oli osuuksia vuoden lopussa 216 970 kpl. Osuuspääomat olivat vuoden lopussa 3,4 milj. € (3,2 milj. €).

HENKILÖSTÖASIAT

Henkilöstöä vuoden lopussa oli 93 (80) henkilöä. Palkkakulu sosiaalikuluihin oli 4,1 milj. € (4,0). Sairauspoissaolojen määrä oli 1,8 % (2,1) työajasta. Tapaturmat ja läheltä piti -tilanteet kirjataan ja arvioidaan tapauskohtaisesti uusien vastaavien tapahtumien välttämiseksi. Työssä sattuneiden tapaturmien määrä lähes puolittui vuoden aikana. Tavoitteena on päästä tavoitteeseen, että yrityksessä ei tapahdu tapaturmia. Työsuojelutoimikunta on kokoontunut säännöllisesti. Henkilökuntaa kannustetaan liikkumaan erilaisten kuntokampanjojen avulla. Lisäksi

ohjelmassa on ollut myös muita aktiviteetteja, joiden tavoitteena on lisätä niin fyysistä kuin henkistä jaksamista arjessa.

ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Alkaneen vuoden toiminta jatkuu edellisen vuoden tapaisena. PL –tuotteet muodostavat merkittävän osuuden tuotannosta. Kilpailu maitotuotemarkkinoilla pysyy kireänä. Tukkuhintojen kohottamiseen ja toiminnan tehostamiseen on tarvetta niin yrityksen kuin omistajajäsenienkin toimintaedellytysten parantamiseksi. Jalostusastetta ja tuotevalikoomaa kehitetään edelleen.

RISKIT

Taloudellisia ja toiminnallisia riskejä kartoitetaan säännöllisesti. Riskien arviointiin osallistuu osuuskunnan hallinto- ja

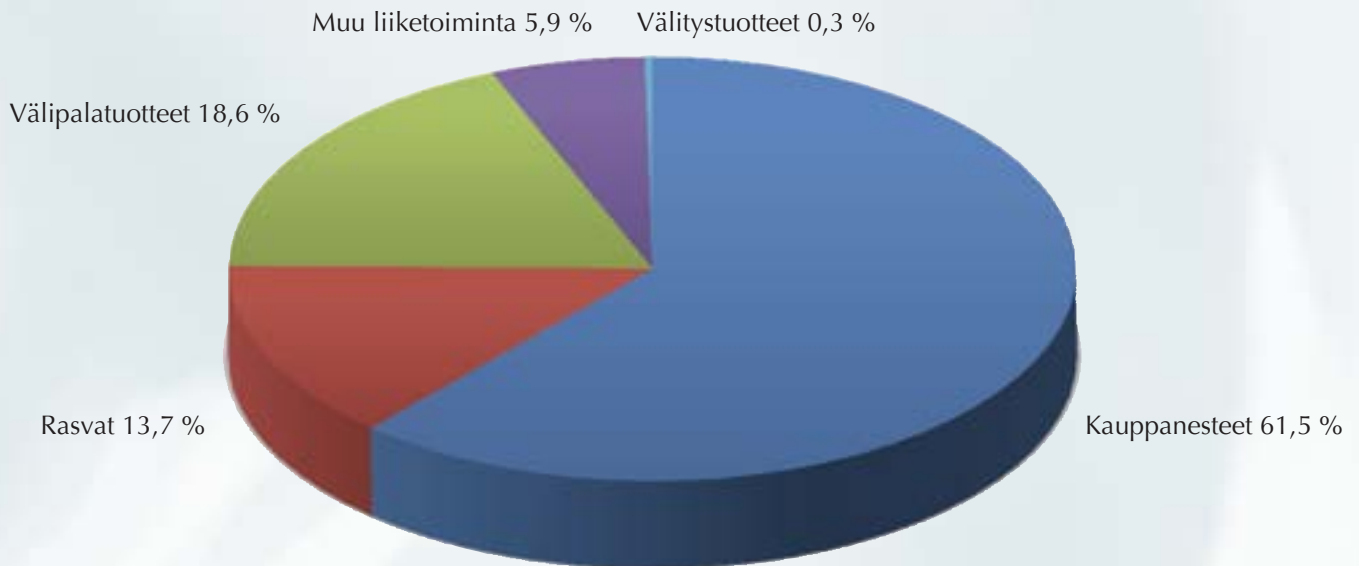
toimihenkilöitä. Myös vakuutusyhtiöiden ja viranomaisten kanssa tehdään säännölliset riskikartoitukset. Sertifioidun laatujärjestelmän avulla kartoitetaan laaturiskejä.

Merkittävimmät taloudelliset riskit lienevät markkinoiden kehityksessä. Nestemäisten maitotuotteiden kulutuksen lasku tulee aiheuttamaan paineita jalostavalle teollisuudelle.

HALLITUKSEN ESITYS YLIJÄÄMÄN KÄYTTÄMISESTÄ

Osuuskunta Maitokolmion hallitus esittää, että tilikauden tulos 3 653 674,74 € siirretään edellisten vuosien ylijäämien lisäykseksi. Lisäksi Osuuskunta Maitokolmion hallitus esittää, että tilikauden 2019 alussa maksettuna olleelle osuuspääomalle maksetaan korkoa edellisten vuosien ylijäämistä 6 %, niille jäsenille, jotka olivat osuuskunnan jäseniä 1.1.2020. Korko on yhteensä 184.259,49 €.

Liikevaihdon jakauma 2019

Uusi raakamaitosiilo nostettiin elokuussa pystyyn Toholammin meijerillä.

Essi Hotakainen suoritti työn ohella meijeristin tutkinnon ja valmistui syksyllä 2019.

Ollikkalan messut pidettiin Kannuksessa elokuussa. Maitokolmion osastolla Marja-Leena Jämsä, Maito ja Terveys ry:n maitoasiantuntija Tiina Sirkjärvi ja tuotantoneuvoja Hannele Pokela.

FIT-rahkaa terminaalissa lastausta odottamassa.

Ylitalon uudella maitoautolla on kokoa ja näköä.

MAITOKOLMIO

Tuloslaskelma tilikaudelta 1.1.–31.12.2019

	2019		2018	
Liikevaihto		54 064 822,78		49 867 019,88
Valmisteveraston lisäys+/väh.- Liiketoiminnan muut tuotot		-39 063,17 4 598 272,05		-61 604,85 389 239,50
Materiaalit ja palvelut Aineet,tarvikkeet ja tavarat Ostot tilikauden aikana	38 306 947,61		34 191 135,50	
Varastojen lisäys-/vähennys+	-51 490,42		72 036,70	
Ulkopuoliset palvelut	361 932,07	-38 617 389,26	402 339,97	-34 665 512,17
Henkilöstökulut Palkat Eläkekulut Muut henkilösivukulut	3 415 593,62 591 034,82 105 480,81	-4 112 109,25	3 296 225,36 613 970,08 80 055,05	-3 990 250,49
Suunnitelman mukaiset poistot		-1 206 768,20		-1 206 074,96
Liiketoiminnan muut kulut		-11 381 553,94		-9 826 197,88
Liikelylijäämä		3 306 211,01		506 619,03
Rahoitustuotot ja kulut Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista Muut korko- ja rahoitustuotot Korkokulut ja muut rah.kulut Korkokulut	53 489,99 1 609 641,40 -145 663,07	1 517 468,32	62 873,01 13 127,09 -153 665,65	-77 665,55
Ylijäämä - ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		4 823 679,33		428 953,48
Tilinpäätössiirrot Poistoeron lisäys -		-242 277,36		-298 160,37
Tuloverot		-927 727,23		-1 694,00
Tilikauden ylijäämä		3 653 674,74		129 099,11

Tase 31.12.2019

VASTAAVAA	2019		2018	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet	361 243,48		361 243,48	
Rakennukset ja rakennelmat	8 181 346,05		8 470 802,20	
Koneet ja kalusto	4 015 982,63		4 727 563,37	
Muut aineelliset hyödykkeet	105 459,31		172 595,79	
Ennakkom. ja keskener. hankinnat	192 929,00	12 856 960,47	60 750,00	13 792 954,84
SIJOITUKSET				
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	75 986,94		75 986,94	
Muut sijoitukset	849 387,52	925 374,46	849 740,71	925 727,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	956 394,40		901 670,26	
Keskeneräiset tuotteet	60 951,79		25 345,42	
Valmiit tuotteet/tavarat	1 046 197,50		1 122 024,80	
Muu vaihto-omaisuus	14 676,22	2 078 219,91	16 752,18	2 065 792,66
SAAMISET				
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	3 848 812,49		3 645 680,63	
Lainasaamiset	71 688,17		93 951,00	
Muut saamiset	156 584,98	4 077 085,64	4 804,42	3 744 436,05
RAHAT JA PANKKISAAMISET YHT.		6 033 821,95		571 589,40
VASTAAVAA		25 971 462,43		21 100 500,60

VASTATTAVAA
2019
2018

OMA PÄÄOMA				
Osuuspääoma	3 894 970,91		3 825 549,36	
Odotusajan irtisanotut osuusmaksut	-467 070,79		-616 161,48	
Vararahasto	226 186,96		226 186,96	
Muut rahastot	2 470,00		2 620,00	
Edellisten tilikausien ylijäämä	3 315 158,02		3 301 434,41	
Tilikauden ylijäämä	3 653 674,74	10 625 389,84	129 099,11	6 868 728,36
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ				
Poistoero		2 286 293,82		2 044 016,46
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	4 674 740,90		5 032 813,96	
Muut velat	136 904,30	4 811 645,20	330 166,49	5 362 980,45
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta	831 242,52		1 764 395,62	
Saadut ennakot	87 566,43		95 778,50	
Ostovelat	4 351 429,09		3 697 553,00	
Muut velat	1 505 079,90		751 291,01	
Siirtovelat	1 472 815,63	8 248 133,57	515 757,20	6 824 775,33
VASTATTAVAA		25 971 462,43		21 100 500,60

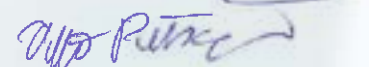
Toholammilla 6. pvnä maaliskuuta 2020

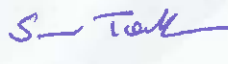
Matti Luikka

Simo Suomala

Valto Petäjäistö

Sami Toikkanen

Sampo Ahola

Juha Murto-Koivisto

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.
Toholammilla 11. pvnä maaliskuuta 2020

Ari-Pekka Poikonen, HT

Tilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2019

		31.12.2019	31.12.2018
1. Tilikauden palkat		3 415 594	3 296 225
Eläkekulut		591 035	613 970
Muut henkilösivukulut		105 482	80 055
Yhteensä		4 112 110	3 990 250
2. Suunnitelman mukaiset poistot			
Rakennukset ja rakennelmat		485 773	491 365
Koneet ja kalusto		653 858	651 163
Muut aineelliset hyödykkeet		67 136	63 547
Yhteensä		1 206 768	1 206 075
Poistoeron muutos			
Rakennukset ja rakennelmat vähennys+ / lisäys -		-78 476	-100 789
Koneet ja kalusto vähennys+ / lisäys -		-163 834	-193 815
Muut aineelliset hyödykkeet vähennys + / lisäys -		33	-3 556
Poistoeron vähennys+ / lisäys-		-242 277	-298 160
Suunnitelman mukaiset poistoajat on laskettu käyttöomaisuus-			
hyödykkeen taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina		Arvioitu	Arvioitu
hankintahinnasta.		pitoaika	pitoaika
Aineettomat hyödykkeet		3 v.	3 v.
Rakennukset		25 v.	25 v.
Koneet ja kalusto		10 v.	10 v.
Muut aineelliset hyödykkeet		5 v.	5 v.
Maa-alueet			
Hankintameno	01.01.	361 243	348 178
Lisäykset	01.01. - 31.12.	0	13 065
Vähennykset	01.01. - 31.12.	0	0
Hankintameno	31.12.	361 243	361 243
Kirjanpitoarvo	31.12.	361 243	361 243
Rakennukset			
Hankintameno	01.01.	13 684 587	13 684 587
Lisäykset	01.01. - 31.12.	196 317	0
Hankintameno	31.12.	13 880 904	13 684 587
Kertyneet sumupoistot	01.01.	-5 213 785	-4 722 420
Sumupoistot	01.01. - 31.12.	-485 773	-491 365
Kirjanpitoarvo	31.12.	8 181 346	8 470 802
Koneet ja kalusto			
Hankintameno	01.01.	11 739 355	10 017 594
Lisäykset	01.01. - 31.12.	287 278	1 721 761
Vähennykset	01.01. - 31.12.	-345 000	0
Hankintameno	31.12.	11 681 633	11 739 355
Kertyneet sumupoistot	01.01.	-7 011 792	-6 360 628
Sumupoistot	01.01. - 31.12.	-653 858	-651 163
Kirjanpitoarvo	31.12.	4 015 983	4 727 563
Muut aineelliset hyödykkeet			
Hankintameno	01.01.	455 302	359 055
Lisäykset	01.01. - 31.12.	0	96 247
Hankintameno	31.12.	455 302	455 302
Kertyneet sumupoistot	01.01.	-282 707	-219 160
Sumupoistot	01.01. - 31.12.	-67 136	-63 547
Kirjanpitoarvo	31.12.	105 459	172 596
Keskeneräiset hankinnat			
Laatikonmuodostaja		0	60 750
Suolasäiliö		20 429	0
Rahkasepari		172 500	0
		192 929	60 750
3. Vaihto-omaisuus esitetään fifo-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.			

	Oma pääoma	Omistusosuus	Tilikauden voitto+/tappio-	Tilikauden voitto+/tappio-
4. Sijoitukset				
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä				
Suomen Maitolaituri Oy	41 542	33,3 %	7 406	-4 973
Teollisuushankinta Oy, Kokkola	2 441 325	28,5 %	306 354	198 654
5. Saamiset ja velat omistusyhteisyrityksiltä				
Saamiset			53 911	253 054
Velat			222	12 081
6. Omien pääomien muutokset				
Jäsenten osuuspääoma				
Jäsenten osuuspääoma 01.01.			3 209 388	3 212 302
Eronneiden 2018 osuuspääoma			330 166	285 995
Peritty osuusmaksuja tilikauden aikana			355 417	327 253
Tilikaudella eronneiden osuusmaksut	-136 904			-330 166
Edellisellä tilikaudella eronneiden osuuspääoma	-330 166		-467 070	-285 995
Jäsenten osuuspääoma 31.12.			3 427 901	3 209 388
Eronneiden jäsenten osuusmaksut sisältyvät taseessa lyhyt- ja pitkäaikaisiin velkoihin.				
Osuusvelvoitteet yhteensä			210 750	192 970
Merkitty yli velvoitteen			6 220	6 394
Merkitty yhteensä			216 970	199 364
Perimättä oleva osuuspääoma			5 223 841	4 765 443
Vararahasto				
Vararahasto 01.01.			226 187	226 187
Vararahasto 31.12.			226 187	226 187
Jakokelpoinen ylijäämä 1.1.				
Edellisten tilikausien ylijäämät			3 433 154	3 419 273
Jaetut stipendit			-150	-200
Osuuskoron maksuun			-115 376	-115 019
Tilikauden ylijäämä			3 653 675	129 099
Jakokelpoinen ylijäämä 31.12.			6 971 303	3 433 154
7. Vakuudet ja vastuuilmoitukset				
Velat, joiden vakuutena on kiinteistökiinnitys			5 505 983	6 797 210
Jäännösarvovastuut			108 899	496 048
Vakuudet ja vastuuilmoitukset yhteensä			5 614 883	7 293 258
Kiinteistökiinnitykset			11 100 974	11 100 974
Yrityskiinnitykset			2 000 000	2 000 000
Kiinnitykset yhteensä			13 100 974	13 100 974
8. Velat jotka erääntyvät myöhemmin kuin 5 v. kuluttua			0	549 624
9. Muut omasta puolesta annetut vakuudet				
Pantatut osakkeet			824 177	824 177
Leasing vastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat			448 932	574 362
Myöhemmin maksettavat			880 148	871 152
Leasing vastuut yhteensä			1 329 080	1 445 514
(Leasing vastuuden esittämistapa muuttunut 2018)				
10. Muut taloudelliset vastuut				
Kiinteistöinvestoinnit			951 888	1 113 443
Yhtiö on tehnyt arvonlisäverovähennyksiä kiinteistöinvestoinneista, joihin liittyy mahdollinen vähennetyn veron tarkistusvelvollisuus, jos tiloja ostetaan arvonlisäverovähennyksen oikeuttamattomaan käyttöön. Tällaista muutosta ei kuitenkaan ole näköpiirissä.				
Shekkitalilimiitti			2 200 000	2 200 000
11. Henkilökunnan lukumäärä			93	80

Rahoituslaskelma

Tilikausi	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Liikeliijäämä + / alijäämä -	3 306 211,01	506 619,03
Suunnitelman mukaiset poistot	1 206 768,20	1 206 074,96
Rahoituserät yhteensä	1 517 468,32	-77 665,55
Verot	-927 727,23	-1 694,00
Tulorahoitus yhteensä	5 102 720,30	1 633 334,44
Vaihto-omaisuuden muutos	-12 427,25	133 641,55
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-354 912,42	-374 301,74
Lyhytaikaisten velkojen muutos	2 356 511,34	-160 132,82
Käyttöpääoman muutos yhteensä	1 989 171,67	-400 793,01
Liiketoiminnan kassavirta	7 091 891,97	1 232 541,43
Investoinnit muihin sijoituksiin	353,19	0,00
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-270 773,83	-1 858 464,69
Kassavirta ennen rahoitusta	6 821 471,33	-625 923,26
Lyhytaik.korollisten saamisten muutos	22 262,83	10 532,21
Pitkäaikaisten velkojen muutos	-551 335,25	-201 907,07
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-933 153,10	951 650,30
Osuuspääoman korko	-115 375,50	-115 018,76
Oman pääoman muutos	218 362,24	-3 113,63
Rahoituksen kassavirta yhteensä	-1 359 238,78	642 143,05
Rahavarojen muutos yhteensä	5 462 232,55	16 219,79
Rahavarat tilikauden alussa	571 589,40	555 369,61
Rahavarat tilikauden lopussa	6 033 821,95	571 589,40
	5 462 232,55	16 219,79

NYT SAA HERKUTELLA!

Kotimainen ja laktoositon PROFIT-proteiini-
vanukas sisältää runsaasti proteiinia ja vain
vähän hiilihydraatteja. Antaudu suklaan,
valkosuklaan ja toffeen viettäväksi.

BUOKAA
OMASTA
MAASTA

Tilintarkastuskertomus

Osuuskunta Maitokolmion jäsenille

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olen tilintarkastanut Osuuskunta Maitokolmion (y-tunnus 0182770-4) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.2019–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton osuuskunnasta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan osuuskunnan kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos osuuskunta aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän ti-

l tarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon osuuskunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpöytäkirjojen arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä osuuskunnan kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei osuuskunta pysty jatkamaan toimintaansa.

- arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntoni ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan

olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Toholammilla 11. päivänä maaliskuuta 2020

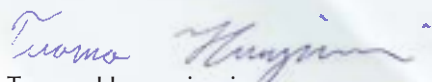

Ari-Pekka Poikonen, HT

Hallintoneuvoston lausunto

Olemme tutustuneet tilinpäätökseen 01.01.2019 – 31.12.2019 sekä tilintarkastuskertomukseen. Puollamme tuloslaskelman ja taseen vahvistamista ja yhdyimme hallituksen ehdotukseen ylijäämän käyttämisestä.

Toholammilla huhtikuun 16. päivänä 2020

Tuomo Haapaniemi
Hallintoneuvoston puheenjohtaja

Tilinpäätöksen tunnuslukuja

	2019	2018	2017	2016	2015
1. Quick ratio					
<u>Rahoitusomaisuus</u>					
Lyhytaikainen vieras pääoma - Lyhytaikaiset saadut ennakot	1,24	0,64	0,65	0,61	1,12
2. Current ratio					
<u>Rahoitusomaisuus + Vaihto-omaisuus</u>	1,48	0,94	1,02	0,88	1,43
Lyhytaikainen vieras pääoma					
3. Omavaraisuus %					
<u>100 x (varaukset + oma pääoma)</u>	49,7	42,2	42,6	40,0	44,2
Taseen loppusumma					
4. Velkaantumisaste					
<u>100 x vieras pääoma</u>	50,3	57,8	57,4	60,0	55,8
Taseen loppusumma					

Vuosi 2019 lyhyesti numeroina

	2019	2018	2017	2016	2015
Liikevaihto	54 064 823 €	49 867 020 €	47 741 955 €	38 274 745 €	45 191 495 €
Maksettu maidosta sis.alv	24 932 543 €	22 786 474 €	20 747 881 €	19 936 943 €	20 877 841 €
Palkat	3 415 594 €	3 296 225 €	3 117 063 €	2 965 126 €	3 091 120 €
Sosiaalikulut	696 516 €	694 025 €	656 322 €	695 897 €	734 693 €
Käyttökate	4 512 979 €	1 712 694 €	1 745 575 €	633 982 €	2 793 763 €
Investoinnit	138 594 €	1 831 073 €	448 601 €	7 770 714 €	2 493 328 €
Sumu-poistot	1 206 768 €	1 206 075 €	1 185 375 €	883 005 €	692 509 €
Korkokulut	145 663 €	153 666 €	167 606 €	128 206 €	70 706 €
Korkotuotot	1 609 641 €	13 127 €	12 327 €	20 954 €	12 975 €
Verot	927 727 €	1 694 €	0 €	0 €	0 €
Tilikauden ylijäämä	3 653 675 €	129 099 €	151 930 €	112 035 €	1 679 923 €
Taseen loppusumma	25 971 462 €	21 100 501 €	20 201 763 €	20 460 863 €	19 413 851 €
Oma pääoma	10 625 390 €	6 868 728 €	6 857 762 €	6 765 220 €	6 759 235 €
Kertynyt poistoero	2 286 294 €	2 044 016 €	1 745 856 €	1 420 608 €	1 821 528 €
Vieras pääoma	13 059 779 €	12 187 756 €	11 598 145 €	12 275 035 €	10 833 088 €
Maitoa L	52 706 680	49 442 661	45 837 325	44 782 998	43 364 271
Akt.jäsenistö 31.12.kpl	105	107	110	118	120
Henkilökunta 31.12. kpl	93	80	82	75	81
Liikevaihto/ henkilö	581 342	623 338	582 219	510 330	557 920

Pitkäaikaista tietoa osuuskunnan toiminnasta

Vuosi	Läh. luku keskim.	Vast.ot. maitoa tuottajilta ltr	Valm. rasvat yht. kg	Valm. kaupanesteet ltr	Meijeri maksanut maidosta mk / € (sis.alv.)
1906	96	801 162	32 371		80 043 mk
1920	137	827 333	34 363		865 100
1930	221	2 281 152	101 979		2 012 158
1940	340	2 599 050	118 874		3 598 803
1960	726	8 994 615	453 953		314 786 736
1) 1965	1344	19 800 650	166 614		9 193 221 *)
1970	1131	21 744 516	972 459	1 081 260	12 438 666
1975	800	26 093 631	1 154 315	5 327 405	23 401 226
1980	708	33 758 340	1 672 260	7 190 649	57 770 685
1985	610	37 304 156	1 861 244	7 958 412	96 357 811
1990	584	44 396 624	2 234 155	8 242 857	128 712 327
2) 1995	470	40 793 253	3 163 901	14 411 883	97 948 434
2000	328	41 060 185	2 538 381	23 651 120	94 891 753
2001	264	33 370 752	1 535 751	29 432 485	80 884 682
3) 2002	242	32 202 331	1 490 332	27 964 207	13 412 367 €
2003	219	30 365 073	1 503 602	27 850 164	13 181 387
2004	200	29 184 212	1 400 332	28 051 884	12 596 810
2005	192	29 629 516	1 262 108	25 963 986	12 731 777
2006	181	30 443 813	1 534 627	34 818 079	13 458 160
2007	170	29 964 428	1 558 019	34 260 389	13 571 675
2008	160	30 283 580	2 228 133	31 534 355	16 147 780
4) 2009	152	31 498 649	1 707 544	32 175 944	15 772 777
5) 2010	141	33 607 158	1 391 133	31 366 670	14 857 757
2011	132	33 263 906	986 607	30 937 317	16 591 653
2012	124	33 832 673	846 244	27 480 766	17 229 637
6) 2013	116	34 211 918	799 368	28 651 858	18 626 012
2014	111	34 965 343	1 094 370	35 460 961	19 268 827
2015	122	43 364 271	1 340 230	45 229 024	20 877 841
2016	120	44 782 998	1 323 834	37 819 286	19 936 943
2017	114	45 837 325	1 969 729	45 878 901	20 747 881
2018	109	49 442 661	1 853 327	43 042 305	22 786 474
2019	108	52 706 680	1 616 516	50 550 776	24 932 543

1) Rahan arvonnmuutos 1963

2) Suomi liittyi EU:n jäseneksi v. 1995 alussa

3) Eurot käyttöön

4) Alv-muutos 1.10.2009 alkaen 17 % > 12 %

5) Alv-muutos 1.7.2010 alkaen 12 % > 13 %

6) Alv-muutos 1.1.2013 alkaen 13 % > 14 %

Henkilöstöinfo 2019

Sukupuolijakauma

	Toimihenkilöt	Työntekijät	Yht.	= %	2018 %
Naiset	23	9	32	34	38
Miehet	16	45	61	66	62
Yht.	39	54	93	100	100

Ikäjakama

v	hlöä	= %	2018 %
alle 20	2	2	1
20 - 29	17	18	22
30 - 39	27	29	26
40 - 49	16	17	19
50 - 59	24	26	28
60 -	7	8	4
	93	100	100
Keskimääräinen ikä v		41,4	41,0

Työssäoloaika

v	hlöä	= %	2018 %
0 - 5	44	47	45
6 - 9	16	17	17
10 - 19	18	19	19
20 - 29	7	8	9
30 -	5	5	7
40 -	3	3	3
	93	100	100
Keskim.työssäoloaika v		9,8	10,3

Palkalliset sairauspoissaolot

2018

4,9 pv / hlö
1,8 % / työaika
1,1 % / palkkakustannukset

Työtapaturmat

8 kpl, joista sairauslomaa aiheutti 5 kpl.
Vuonna 2018 13 kpl, joista sairauslomaa aiheutti 7 kpl.

Henkilökunnan palvelusvuosimuistamiset

40 V

Keskisipilä Hilikka

10 V

Haapalehto-Junkala Tarja
Kola Kaija
Tiainen Julia

Palveluvuosista huomioitua Hilikka Keskisipilä ja Julia Tiainen.

Henkilökunta 31.12.2019

MEIJERIALAN ERIKOISKOULUTUKSEN SAANEET

	Työsuhde alkoi
Autio Juho	7.1.2008
Haapalehto-Junkala Tarja	29.6.2009
Haapasalo Marijaana	31.3.2014
Hannula Maire	19.2.2002
Hotakainen Essi	31.8.2015
Kaarlela Tuula	16.1.2017
Kakkuri Eija	1.7.2019
Karjula Satu	7.2.1994
Kola Kaija	12.1.2009
Lahnalampi Jesse	3.4.2018
Linnarinne Janne	16.6.1997
Murto-Koivisto Leena	2.5.2002
Pajukangas Niina	1.4.2019
Penttinen Saira	3.1.2011
Peltokorpi Hilikka	28.12.1998
Petäjä Jaana	4.8.2014
Pinola Petteri	2.1.2013
Puskala Katariina	7.3.1988
Seppälä Taina	8.8.1994
Siermala Asta	4.5.2015
Toivola Tapio	28.4.2014
Tuikka Hillevi	18.2.2019
Väliaho Petri	15.4.2013

MEIJERITYÖNTEKIJÄT

Finnilä Tomi	7.3.2017
Heikkilä Jouko	21.4.1997
Jämsä Juha	1.6.2011
Kerttula Rainer	5.1.2006
Kinnunen Asko	5.3.2018
Koivisto Niko	10.9.2012
Koivuniemi Taija	12.6.2002
Kopsala Petri	1.9.2008
Lapinkangas Olli	28.10.2019
Liimatainen Riku	12.2.2018
Linnarinne Elisa	5.8.2019
Luoma Mikael	25.3.2019
Löija Kauko	1.3.2007
Niemi Jimi	19.8.2019
Ojakangas Jere	16.4.2018
Oravala Matti	17.9.2002
Oravala Seppo	8.2.1996
Parviainen Marko	1.9.2008
Patana Juha	28.10.2013
Peltokangas Heikki	1.7.1977
Polso Antti	13.1.2017
Pöllä Marita	28.7.1986
Rahkola Tomi	30.9.2019
Seppä Kim	22.1.2010
Seppälä Pasi	20.8.2012
Seppälä Teppo	15.2.2010
Suihkonen Heikki	20.12.2017
Särkioja Markku	18.1.1995
Taskinen Joni	2.5.2016
Tervala Keijo	1.6.2015
Vierimaa Lea	19.11.2007
Välakangas Helinä	9.9.2019

MYYNТИ

Björkbacka Sari	3.5.2010
Laakso Johanna	16.2.2004
Luoma Leena	1.5.1995
Tiainen Jouni	1.9.2005

ALKUTUOTANTO JA MAATALOUSKAUPPA

Jaatinen Mika	1.8.2011
Pokela Hannele	2.1.1987
Saukko Rauno	5.3.2018
Tiainen Julia	24.11.2009

KONTTORI

Jämsä Marja-Leena	13.4.1982
Keskisipilä Hilikka	10.7.1979
Murto-Koivisto Juha	1.1.2002
Ranta-Ylitalo Arja	13.4.1981

LOGISTIikka

Ylitalo Vesa	20.8.2007
--------------	-----------

TERMINAALI

Alakotila Janne	16.9.2015
Junkkari Jesse	2.1.2014
Järvenpää Ville	21.5.2012
Korhonen Antti	7.5.2018
Kumpulainen Viljami	2.7.2019
Lahti Tomi	6.10.2014
Mäntylä Akseli	18.11.2019
Märsylä Antero	25.3.2013
Rautiola Samuli	3.9.2019
Rieskaniemi Joni	29.1.2018
Riihimäki Suvi	13.7.2019
Roukala Tapani	20.10.2014
Seppälä Pete	26.6.2014
Sorvari Topias	19.12.2019
Timonen Jorma	8.4.2019
Tuikka Esa	21.5.2012
Tullila Jouni	10.9.2018
Tuomi Jussi	21.10.2019

KONEOSASTO

Honkala Jouni	12.12.2011
Hotakainen Marko	26.3.2001
Kellosalo Jyri	3.6.2019
Kellosalo Tero	5.1.2004
Kinnunen Anselmi	15.7.2019
Määttälä Tuomas	1.11.2010
Nivala Lasse	17.2.2014
Witick Pekka	16.2.2010

RUOKALA JA PUHTAANAPITO

Linna Riitta	30.6.1975
Peltokangas Marjo	23.11.2015

